

içinde

s.6

CERİDE-İ TARİH

MEHMED ŞEVKİ

s.8

MALUM OLA Kİ!

EMRE BOYACI

s.10

GEBZE'DE İKİ SEYYAH VE BİR KÛFÎ BESMELE

RECEP KANKAL

s.18

OSMANLI'DA ÇOCUK OLMAK

AHMET APAYDIN

s.38

ANIN HİKÂYESİ

s.46

TARİH AMBARI

MUSTAFA DEDELER

s.40

BEYAZIT'A UÇAK İNER Mİ?

EMRE BOYACI

s.48

İŞGAL İSTANBUL'UNDAN İNSAN MANZARALARI

TUNAHAN KANICI

kiler

s.55
BERCESTE

s.62
**İSİMDEN
MÜSEMMA YA**
MEHMED BAĞ

s.68
**OSMANLI DEVLETİ'NİN
EHL-İ SÜNNET
HASSASİYETİ**
DOÇ. DR. SELİM HİLMİ ÖZKAN

s.56

**ESKİ ÇAĞIN YIKILMAZ DUVARLARI
KALELER**
KAYIHAN ÇAĞLAR

s.64
**VAZİFE
AŞKI**
LÜTFİ TURANBEK

s.74
**OSMANLI
BASININDAN**
SALİH ZOROĞLU

s.78
TESTGÂH
AHMET SARBAY

s.80
BULMACA
SELMAN ASLAN

■ **VARNA;** Bugün İslâm âleminde büyük sevinç yaşanmakta. Zira Sultan İkinci Murad'ın Varna'daki büyük zaferinin haberi, bütün İslâm beldelerine ulaşmış durumda. Memlûk beldesindeki Cuma hutbelerinde halifeden sonra Sultan Murad'ın ismi bile okunuyor. Çoğu kılıçtan geçirilen haçlı ordusundan geriye hiçbir şey kalmadı. Macar Kralı Ladislas ve bu seferi teşvik eden Kardinal Casarini'nin kesik başları savaş meydanında teşhir edildi.

Sultan İkinci Murad Han'ın, tahtı oğlu Mehmed Han'a bırakıp istirahate çekilmesini fırsat bilen haçlılar, Osmanlı mülküne göz dikmişti. Bunda Karamanoğullarından İbrahim Bey'in Macar Kralı Ladislas'ı kışkırtmasının da payı büyüktü. Nitekim Segedin Antlaşması'nı hiçe sayan Kral Ladislas; Macar, Leh, Alman, İtalyan, Çek, Slovak, Sloven, Hırvat, Romen ve Litvanya milletlerinden teşkil büyük haçlı ordusuyla Varna'ya kadar gelmişti. Bu, Sırpsındığı, Çirmen, Kosova ve Niğbolu'dan sonra Osmanlı'ya karşı tertip edilmiş beşinci haçlı seferiydi. İşin vahametini gören devlet ricalinin isteği ve oğlu Sultan Mehmed'in mektubuyla ordunun başına geçen Murad Han, 40 bin kişilik güzide ordusuyla yıldırım gibi Rumeli'ne geçti ve Varna yakınlarında düşmanı buldu. Osmanlı ordusunu bu kadar çabuk beklemeyen haçlı ordusu telaşa kapıldı. Ertesi gün vuku bulan savaşta Osmanlı sol cenahına hücum eden haçlılar, bu kanadı görünüşte geriye püskürtmeyi başardılar. Aslında bu, padişahın dâhiyane bir taktiğiydi. Bundan cesaret alan haçlı askerleri merkeze saldırma cüretinde bulundu. İşte bundan sonra olanlar oldu ve Sultan Murad Han, askerin yayılıp düşman arkasına düşmesini emretti. Bir saat içerisinde çembere alınan düşman böylece imha edildi. Sadece Jan Hunyad emrindeki az sayıda Ulah askeri, geceden faydalanıp kaçabildi. Üç gün muharebe meydanında kalan Osmanlı ordusu birçok esir, 250 araba cephaneye ve krala ait kıymetli eşyaları ele geçirdi.

SULTAN MURAD HAN VARNA'DA HAÇLILARI İMHA ETTİ! MACAR KRALI LADİSLAS DA ÖLÜLER ARASINDA... (10 KASIM 1444)

İLK BUHARLI GEMİMİZ DENİZE İNDİRİLDİ (26 KASIM 1837)

■ **İSTANBUL;** Asrımızda denizcilik sahasında yaşanan önemli gelişmeler sayesinde artık yelkenli gemiler, yerini yandan çarklı buharlı gemilere bırakmaya başladı. Malumunuz olduğu üzere 1828 senesinde bu gemilerle ilk defa tanışmıştık. Kaptan Kelly emrinde İstanbul'a gelen ilk buharlı gemiyi Sultan İkinci Mahmud Han satın almıştı. "Kırlangıç" manasına gelen Surift vapurunu, halk şaşkınlıkla karşıladı ve gemiye "Buğ Gemisi" adını verdi. Bundan sonra ise sultan, Tersâne-i Âmire'de de böyle makineli gemilerin yapılmasını irade etti. Amerika'dan gelen Henry Eckford ve Poster Rhodes gibi maharetli mühendisler de buharlı gemi inşasıyla vazifelendirildi. Aynı zamanda gemiyi İstanbul limanına getiren Kaptan Kelly, devlet gemilerine maharetli kaptan yetiştirilmesi vazifesini aldı. Nihayet Aynalıkavak Tersanesi'nde inşa edilen ilk buharlı gemimiz denize indirildi. İsmine de Eser-i Hayr denildi. Tekirdağ ve İzmit'e yolcu ve yük taşıyacak olan bu gemimizle birlikte kızakta bekleyen iki geminin daha inşası devam ediyor.

■ **MISIR;** Akdeniz'le Kızıldeniz'i birbirine bağlayan Süveyş Kanalı nihayete erdi. Sultan Abdülaziz Han'ın tasdiğiyle Ferdinand de Lesseps'in mümessili olduğu "Compagnie Universelle du Canal Maritime de Suez" isminde bir Fransız şirketi tarafından inşa edilen kanalın yapımı yaklaşık on sene sürdü. Yapımında 60 bin fellâhın çalıştığı kanalın uzunluğu, Akdeniz'deki Port Said'den Kızıldeniz'deki Süveyş Limanı'na kadar 162,5 kilometredir. Genişliği, su sathında 68-100 ve dibinde de 22 metredir. Derinliği ise 8,5-10,36 metre tutmaktadır. Bu kanal sayesinde hac yolu kısaltıldığı gibi, dünya ticareti cihetinde de Avrupa ile Doğu Afrika, Asya ve Okyanusya arasındaki en kestirme deniz yolu da temin edilmiş oldu. Bu muhteşem açılışa Avrupa hükümdarlarından da icabet edenler oldu. Avusturya-Macaristan İmparatoru Birinci François Joseph'le Fransa İmparatoriçesi Eugenie, İstanbul'da Sultan Abdülaziz Han'a iade-i ziyarette bulunduktan sonra bizzat katılmıştır.

DENİZ TİCARETİNİ DEĞİŞTİRECEK HAMLE! SÜVEYŞ KANALI AÇILDI... (17 KASIM 1869)

